

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Адрас Рэдакцыі й Адміністрацыі: ВІЛЬНЯ,
ПОЛАЦКАЯ 4. — (WILNO, POŁOSKA 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 12 да 7 га-
дзін апрача свята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гада.

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,
на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Цана абвестак:

на 1-ай старонцы 30 гр., 2 і 3-ай — 25 гр. і на
4-ай — 20 гр. за радок дробнага друку у вад-
чай палосцы. Жадаючыя іншых абвестак павін-
ны звярнуцца да Адміністрацыі.

Аб беларускай мове у нашых сьвятынях.

Беларускі Народ па рэлігіі дзеліцца перадусім на праваслаўных і каталікоў. Апрача тэрыторыяльных, штучных межаў дзеліць нас яшчэ вось гэты вал рэлігійны, узнесены калісь пераважна чужынцамі і найчасцей для чужых нам політычных мэ-таў. Але гэты надзел на рэлігіі ня змог разбіць еднасьці нашага нацыянальнага „я“, хоць нашым ворагам служыць і цяпер яшчэ сродкам да асыміляцыі беларусаў. Праз касцёл нас палячымі, праз царкву нас хацелі зрабіць маскалямі. Дзеля таго, што гэта цёмная, замаскаваная быццам ду-хам рэлігіі, акцыя і сёньня яшчэ вядзецца, мы, Беларусы, павінны звярнуць асабліва ўвагу на гэта зьявішча ў жыцці нашага народу.

Ня так даўно адзін Беларус, узгадаваны змалку ў Амэрыцы, прыехаўшы на Бацькаўшчыну, зайшоўся ў касцёл у ад-ной парафіі на віленшчыне. Якая-ж было яго здзіўленьне і абурэньне, калі ўбачыў, што ў касцэле, напоўненым выключна Бе-ларусамі, молюцца, пяюць і слухаюць ка-заньня ў чужой польскай мове! Мы да гэ-тага зьявішча прывыклі і яно ўжо нам ма-ла кідаецца ў вочы. Такім чынам цёмныя сілы зрабілі сваё, бо яшчэ сьняньня шмат несьведомых сялян называюць сябе паля-камі, або расейцамі, залежна ад таго, у якой мове прымуслі яго маліцца.

Але клін трэба выгнаць клінам!

Праз царкву і касцёл нам накінулі мову расейскую і польскую, гэтай-жа даро-гай і ськінем мы з сябе чужы налёт. Ча-каць і спадзявацца аж нам увядуць нашы ўлады самі—няма чаго. Не, мы мусім усе згодна і станоўча дамагацца ўвядзеньня роднай мовы, нягледзячы на двуліцовае або выразна варожае становішча ўладаў духоў-ных і сьвецкіх.

Што каталіком ад сваёй духоўнай ула-ды няма нічога добра спадзявацца, гэта мы бачым з слоў Віленскага Каталіцкага Ар-цыбіскупа Ялбжыкоўскага, якога нетактоў-насьць пасунулася да таго, што беларускай дэлегацыі за закід у мэморыяле, аб пана-ваньні нацыяналізму польскага ў Каталіцкай Духоўнай Сэмінары — загразіў... судом.

З надрукованага ў гэтым нумары ін-тэрв'ю нашага супрацоўніка з старшынёй Беларускай Хрысьціянскай Дэмакратыі ві-даць ясна, што арцыбіскуп апрача рэпрэ-сыяў у межах сваёй кампэтэнцыі, нічога доб-рага не абяцаў. Скажаў дэлегацыі цэлае казаньне і гэтым хацеў развязаць наба-леўшае пытаньне. Навет такое скромнае дамаганьне дэлегацыі, як увядзеньне бела-рускай мовы ў каталіцкай Дух. Сэміна-ры, Арцыбіскуп споўніць прыхільна не абяцаў. Цяпер можа смела цьвярдзіць, што ня глядзячы на ўсялякія салодкія слоў-цы Арцыбіскупа ў адносінах да Беларусаў, усё-ж такі шыла нацыяналізму пачынае вы-лазіць.

Адносіны да ксяндзоў беларусаў і да

Рэгент беларускага хору у м. Казлоушчыне, Сло-німскага пав. і вучыцель рэлігіі у беларускай мове
СВЯТАСЛАЎ АЛЯКСІЯВІЧ

памер у канцы кастрычніка селета у м. Горадне.

Хай легкая будзе Яму беларуская зямелька!

Памяці Сьвятаслава Аляксіявіча.

У вапошніх днёх кастрычніка, як дай-шлі да нас толькі цяпер вёсці, памер у м. Горадне, ад заражэньня крыві, былы дзяк праваслаўнае парахвіі ў м-ку Казлоўшчыне, Слонімскага пав., Сьвятаслаў Аляксіявіч. Сам родам із Украіны, скончыўшы яшчэ у 1912 годзе Юр'еўскі ўнівэрсытэт, выбіты вайною із сваё жыцьцёвае калеі апынуўся ў дзякох. Будучы сам Украінцам, ён шчы-ра, дзе мог, памагаў нашаму селяніну Бе-ларусу. За год прабываньня ў м. Казлоў-шчыне арганізаваў мужчынскі беларускі хор, які таксама пяюў у царкве, у польскіх ура-дových школах у вёсках Лявонавічы, Колкі й Нядавічы; выкладаў рэлігію (мусіць пер-шы ў Слонішчыне!) праваслаўным пабела-руску, за што ня мала сыпалася на яго ўдаваньняў ад розных „верноподданных“, як нашыя папы і іншыя.

За кожным крокам нябожчыка сачыла паліцыя, лічачы яго за гэную культурную працу камуністам. І шмат дзе засталася добрая памятка ў нашай вёсцы аб гэным чэсным справядлівым, чалавеку, які ўсёю душою жадаў, каб засьвяціла сонца нам у

ваконца. Радуюцца нашыя непрыяцелі, па-чуўшы аб яго сьмерці, але ня зьгінуць яго-ныя словы: „Хлопцы, трымайцеся сваё мо-вы!“ Ня змогуць ужо нас розныя нашыя непрыяцелі і іхнія прыслужнікі—зраднікі Паўлюкевічы ды Воран-Кутылоўскія, прый-дзе час і зьгінуць гэныя крукі з нашае старонкі.

Хай лёгкай будзе Яму беларуская зя-мелька!

Вечны супакой баяніку за беларускую мову!

Беларус.

Друкуючы гэтыя гарачыя словы жалю свайго супрацоўніка, рэдакцыя ня можа не сказаць ад сябе некалькі словаў. Сьмерць сьв. памяці Сьвятаслава Аляксіявіча абня-ла смуткам ня толькі знаёмых Ягоных, але ўсіх Беларусаў, бо Ён быў нашым сябрам, пашыраючы разам з намі беларускі рух. Тым большаю прычыну мае смуціцца рэ-дакцыя „Сялянскае Нівы“, бо нябожчык Сьвятаслаў Аляксіявіч быў нашым супра-цаўніком, пашыраючы „Сял. Ніву“ паміж нашага народу.

Няхай-жа доўга жыве Ён у сэрцы на-шага народу.

Рэдакцыя „Сял. Нівы“.

Віленскі Р.-каталіцкі Арцыбіскуп і Бе-ларусы Каталікі.

(Інтэрв'ю).

З прычыны бытнасьці ў Віленскага Ката-ліцкага Арцыбіскупа дэлегацыі ад Беларускай Хрысьціянскай Дэмакратыі і даручэньня мэма-рыялу аб патрэбах Беларусаў каталікоў, — наш супрацоўнік на днях адведаў старшыню Б.Х.Д. Гр. Карузу з мэтай дастаць інфармацыі ў выш-успомненай справе. У мэморыяле пастаўлены на-ступныя дамаганьні:

1. У Віленскай Дух. Сэмінары безадкла-дна ўвесьці выкладаньне беларускай мовы, гі-сторыі беларускай літэратуры і гісторыі Беларусі.

2. Вызначыць Беларусам-каталіком у Віль-ні асобны касцёл выключна для ўжытку Бе-ларусаў.

3. Дапусьціць ужываньне беларускай мо-вы ў зносінах з духоўнай уладай нароўні з мо-вай лацінскай і польскай.

4. Выдаць загад духавенству, каб у бела-

АД РЭДАКЦЫІ.

Пачынаючы з гэтага нумару „Сялянская Ніва“ будзе выходзіць двойчы ў тыдзень — у сераду й у суботу.

Цана газэты астаецца старая.

рускіх парафіях казанні і агулам дадатковае набавэнствы адбываліся пабеларуску.

5 Ксяндзоў беларусаў назначаць у парафіі беларускія, а назначаных у польскія вярнуць у беларускія.

— Ці Вы, пане Старшыня, ухадзілі ў склад дэлегацыі да Арцыбіскупа? — пытаў наш супрацоўнік.

— Так.

— Якое на Вас уражаньне робіць новы Арцыбіскуп у сувязі з пытаньнямі касцельнага жыцця ў Беларусаў?

— Аб уражаньнях, дагадках і спадзяваньнях я Вам гаварыць ня буду, бо магу памыліцца. Скажу Вам толькі тое, што Яго Эксцэленцыяй было найбольш ясна адразу сказана.

— Я слухаю.

— На закід аб духу нацыяналістычным у Дух. Сэмінарыі Арцыбіскуп адказаў так:

— Калі толькі высьвіцца, што ў Віленскай Сэмінарыі няма польскага нацыяналістычнага духу, то асобам падпісаным мэморыял прыдзецца... *стаць перад судом!*

— Калі Вы ня жартуеце, пане старшыня, дык скажэце, што яшчэ абяцаў Арцыбіскуп?

— Больш нічога, калі ня лічыць таго, што мэморыял мае быць разгледжаны радай біскупаў.

— Пазвольце цяпер даведацца, як Арцыбіскуп адзваецца аб парафіях, дзе ўведзена ў касцёл беларуская мова? — пытае далей дэлегат рэдакцыі.

— Менш-больш так сама як „Dzień. Wileński“ — адказвае п. Каруза.

— Напрыклад?

— Паводле слоў Арцыбіскупа, у парахвіях дзе запанавала беларуская мова ў касцэле большасць парахвіян стаіць за польскую мову і йдзе проціў ксяндзоў беларусаў. На гэта дэлегаты заявілі, што Арцыбіскуп мае з гэта фальшывыя інфармацыі.

Як дайшло да гутаркі аб масках Марозаве і Леснадбродзім і аб іх антыбеларускай акцыі, Арцыбіскуп жыва заступіўся і зганіў напады на гэтых „айцоў“ з боку беларускай прэсы. Агулам жа Арцыбіскуп у працягу 50 мінутнай канфэрэнцыі выказаў недавольства, што мы быццам уводзім палітыку ў касцёл і накідываем сваю волю. Ні аднаго-ж пункту з нашых дамаганьняў выпаўніць не абяцаў.

— Скажэце, калі ласка, аб чым наагул найбольш гаварыў Арцыбіскуп дэлегацыі?

— Аб тым, што кожны з дэлегаваных мае старацца быць добрым католікам...

І паліткам? перабівае супрацоўнік Рэдакцыі.

— Не, што не, то не. „Дазволіў“ нам аставацца Беларусамі і нават працаваць над усьведамляньнем народу. Дзякаваць яму і за гэта. У нашы часы дзікага беларусаедства, дык і гэта ласка ня малая — дакончыў усміхаючыся старшыня Ц.К. Беларускай Хрысьціянскай Дэмакратыі.

Найважнейшая справа.

(Да студыяў беларускае мовы).

(Гл. № 36 „Сял. Нівы“).

Беларускія філэлягічныя зьезды.

У № 36 „Сял. Нівы“ я сказаў, што дзеля развою беларускае літаратурнае мовы канечне трэба паставіць на належнае вышыню студыі беларускае мовы ў Інстытуце Беларускае Культуры ў Менску, у Беларускам Гаспадарсьцвяным Унівэрсытэце ў Менску і ў Смаленскім Унівэрсытэце.

У Вільні дзеля гэтага трэба стварыць высокую беларускаю школу, якою покуль што былі-б Вышшыя Курсы Беларускае мовы.

Гэта канечне трэба, але гэтага не даволі дзеля развою беларускае літаратурнае мовы. Літаратурнаю мову твораць ня меней, а мо' напару й болей, поэты, пісьменьнікі, публіцысты і вучыцелі высокіх, сярэдніх і на'т ніжшых школаў. Дзеля гэтага трэба й гэтыя, вялікія групы людзей, прыцягнуць да свядомага тварэньня беларускае літаратурнае мовы. Зрабіць гэта трэба пры помачы адумасловых зьездаў, зборкаў і выдаванага мясячніка, пасьвячанага беларускай мове.

Што году павінны быць усебеларускія філэлягічныя зьезды. Зьезд гэты павінны адбывацца ў такім парадку, каб спачатку была нарада беларускіх філэлягаў (тачней — лінгвістаў); просьбе таго як філэлягі разгледзілі ўсе пастаўленыя на парадку справы і прынялі пастановы, нарада, не перарываючыся, пашыраецца на беларускіх поэтаў, наагул пісьменьнікаў і публіцыстаў і пераходзіць у зьезд. Гэты зьезд разглядаў-бы толькі тыя пастановы, якія прыняла філэлягічная нарада. Просьбе разгляду пастаўленых пытаньняў і прыняць пастановаў, гэты зьезд, не перарываючыся, пашыраўся на беларускае вучыцельства высокіх, сярэдніх, а мо' й ніжшых школаў. Пашыраны зьезд разглядаў-бы вылучна тыя пастановы, якія прыняў зьезд філэлягаў і зь літаратарамі. Прынятыя пашыраным зьездам пастановы лічыліся-б канчальнымі і, як такія, абяшчаліся-б (абяшчаліся-б) у адумасловым мясячніку беларускае мовы. Народа філэлягаў магла-б аставацца заўсёды як сэкрэтарыят штогодніх філэлягічных зьездаў.

Тутакі ўзьнімаецца пытаньне: як-жа рабіць гэтыя ўсебеларускія філэлягічныя зьезды, калі вась сёлета, надовячы быў падобны філэлягічны зьезд у Менску і польская ўлада, з выняткам аднаго, нікога на гэны зьезд ня пушціла? Дазнаць нас вуча, што гэтка „прыемная“ неспадзеўка ад польскае ўлады заўсёды нас можа сустрэць. А калі-б адносіны польскага ўраду да Беларусаў змяніліся і кожны мог дастаць пашпарт у Радаваю Бееларусь на гэткі зьезд, дык і то не магло-б шмат людзей паехаць, бо не магло-б зрабіць выдаткаў, зьвязаных із падвойнай паездкай ў Варшаву — у справе польскага пашпарту заграічнага і радавай візы. Дык прынамся пры цяперашнім палажэньню гэтакіх зьездаў рабіць у Радавай Беларусі было-б немагчыма. Але, здаецца мне, што было-б магчыма іх рабіць ў Вільні, а мо' яшчэ ляпей у пагранічных месцах Заходняе Беларусі, такіх, прыкладам, Радашкавічах ці Стоўбцах.

З Радавае Беларусі прыехаць на зьезд у Беларусь Заходняю было-б шмат лягчэй, бо ўсе даставалі пашпарты й візы ў Менску, значыцца па дарозе на зьезд. Калі-б і ў Заходняй Беларусі немагчыма было зрабіць гэтых усебеларускіх зьездаў, дык прыйшлося-б абмежыцца супольнай, усебеларускай нарадай філэлягічнай, а зьезд і пашырэньне яго на рабіць ў кожнай частцы Беларусі асобна.

Сэжымі беларускае мовы ў навуковых установах.

Апрача штогодніх зьездаў, трэба яшчэ весьці сыстэматычнаю працою над беларускаю моваю ў працягу ўсяго году. Праца гэтая павінна быць арганізавана ў Менску ў Інстытуце Беларускае Культуры, а ў Вільні ў Беларускам Навуковым Т-ве або ў Беларускам Інстытуце Гаспадаркі й Культуры, патварыўшы ў гэтых установах сэкцыя беларускае мовы (ў Інбелкульце ў Менску сэкцыя з такім назовам ужо ё). Праца ў гэтых сэкцыях мела-б весьціся ў такім-жа парадку, як і на філэлягічных зьездах беларускіх. Але праца тутакі вялася-б у працягу ўсяго году і зборкі павінны былі-б быць прынамся раз у два тыдні. На гэтых двудзённых зборках змаглі-б прымаць, ведама, учасьце толькі літаратары й вучыцелі зь Вільні ці Менску, а з провінцыі адно прыпадкам. Дасьледаваньні й пастановы гэткае сэкцыйнае працы разгледзіліся-б і зацьверджаліся-б на ўсебеларускіх нарадах філэлягічных і такіх-жа зьездах.

(Далей будзе).

Філэлег.

Адносіны СРСР да справы Віленшчыны.

У суботу 20-га лістападу польскі ўрад дастаў ад ураду СРСР, у вадказ на сваю ноту, гэткаю ноту ў справе літоўска-радавага трактату:

Пане міністру, у вадказ на ноту Міністэрства Заграічных Справаў сёлета з 23 кастрычніка № 2405/26 маю гонар з даручэньня майго ўраду паведаміць Вам ніжшае:

Згодна з арт. 3 Рыскага Трактату (мірны трактат паміж Польшчай і радамі—*Рэд.*) радавы ўрад зрокся правоў і прэтэнзыяў да земляў, ляжачых ад граніцы ўстаноўленай у арт. 2 гэтага трактату і разам з тым забавязваўся прызнаць кожнае паразумьне паміж Польскай Рэспублікаю і Рэспублікаю Літоўскай аб супярэчных паміж імі землях, ляжачых на захад ад гэнай граніцы.

Дагэтуль урад Саюзу Сацыялістычных Радавых Рэспублік не дастаў жаднага паведамленьня аб гэтакім паразумьленьню ад урадаў Рэспублікі Польскае й Рэспублікі Літоўскае. Наадварот, літоўскі ўрад яму наказаў, што гэты ўрад спрэчку аб граніцах польска-літоўскіх дагэтуль лічыць не разьвязанай. *А што датычыць пастановаў т. зв. Конфэрэнцыі Амбасадараў*, на катораю паклікаецца менаваная вышэй нота польскага ўраду, дык урад СРСР ня можа лічыць сябе забавязаным прызнаваць компэтэнцыю ў дадзенай справе якой-коліх трэцяе старань наагул, а ў асобнасьці народаў ў адной із сталіцаў Эўропы прадстаўнікоў некалькіх трэціх гаспадарстваў, каторыя ані паводле гістарычных правоў, ані таксама юрыдычных або моральных ня могуць прэтэндаваць на права распараджацца супярэчнымі ў дадзеным прыпадку землямі.

Поэтыцкае творства Які Купалы.

(Дзеля 20-х угодкаў юнага літаратурнага творства).

1. Творства лірыка-эпіцкае.

IV. „Спадчына“.

(Гл. № 36 „Сял. Нівы“).

Адздызел III „Спадчыны“ пасьвячаны імпрэсыям.

Цікавым зьявішчам агульнага характару ў гэтым адздызеле, якое трэба наўперад адцёміць, ёсьць *рост інтэлігенцыі—зместу*; сьведчаць аб гэтым і, глыбейшыя чымся раней, поэтыцкія помыслы і арыгінальнасьць у іх выражэньні, а гэтак-жа большая вышуканасьць настрояў і багатыце хвормаў.

Ужо першыя два вершы гэтага адздызелу: „*Млечны шлях*“ (ст. 73) і „*Званы*“ (там-жа)—адзначаюцца сваім усебаковым артызмам; з далейшых вершаў заслугуюць на ўвагу гэтакія: „*Крыўда*“ (ст. 75)—ня маючы вялікай літаратурнай вартасці, але цікавы, зьмешчана ў ім крытыкай бальшавізму, ужо ў пачатным перыядзе (1918 г.); „*Сон*“ (ст. 79),—адзін з лепшых вершаў гэтага адздызелу; якась дзіўная, непакоючая казка, што пачынаецца гэтак:

„Заглянь сыноч у соньнік,

„Сон мела я пусты:

„Прісьніўся мне сасоньнік

„Такі густы, густы.

„Па ім ішла я, ўночы

„За мною зводы йшлі

„І зазіралі ў вочы,

„І ціснулік зямлі...”

Здаецца, што верш гэты ў цэласьці мае сымбалічны змест і што poeta меў на думцы паняволенню Беларусь; „*Для Вацькаўшчыны*“ (ст. 80)—верш цікавы з боку хвормы, а гэтак-жа зьмешчанымі ў ім аўтабіяграфічнымі рысамі: poeta тут кажа аб узнаўленьні свайго поэтыцкага творства, перарванага сусветнаю вайною (верш пісаны ў 1918 г.):

„Я ўзноў заснуўшую было жалейку

„Бяру і пробую ў ёй галасоў:

„Ці хопіць сьветлых, звонкіх

[думак-слоў

„Ці гладка пойдзе песьня-

[добрадзеяка?...“

Чарговы верш „*Вацькаўшчына*“ (ст. 80) ня ўдаўся аўтару; ён якісь цяжкі й пазбаўлены рытмікі; крыху тлумачыць справу тое, што пісаны ён у вайну, у 1915 г.; „*Наша гаспадарка*“ (ст. 81), верш пісаны ў канцы 1918 г. заслугоуе на ўвагу сваім аднолькава, негатыўным становішчам як да Польшчы, гэтак і да чырвонае Масквы, пры гэтым асабліва цікавым ёсьць тут тое, што poeta, баючыся бальшавіцкае цензуры, заместа слоў „чырвоная Масква“, паставіў...

кропкі! Магчыма ўрэсьце што гэтыя словы выкінула сама цензура; „*Маё цяргеньне*“ (ст. 82)—цікавы, пазычана ў Міцкевіча, тэзай „цяргеньня за міліён“, якое мае быць доляй нацыянальнага поэты; „*Сярод магіл*“ (ст. 83)—магутная, поўная трагічнага ўздыму імпрэсыя; адзін з лепшых вершаў гэтага адздызелу; вась ён:

„Сярод магіл, на плечы ўзьняўшы

[крыж свой, стану,

„Як пасланец з магіл ад сьпячых

[там прарокаў,

„І ў даль сягну, дзе толькі можа

[сягнуць вока,

„І скрозь туды, дзе вольнай думкаю

[дастану.

„І кліч пушчу скрозь ад кургану

[да кургану,

„Як віхраў лёт па ўсёй бязьмежнасьці

[шырокай,

„Кліч — заклінаньне векавечнага

[зароку,

„Што ў гусьлях толькі дрэмле, ў песь-

[ню ўчараваны“.

„Прадсьмертнаю кляцьбой канаючага

[раба,

„Малітвай грэшніка, зарэзаўшага

[матку,

„Зьвярнуся к сонцу, сонцу без канца

[і пачатку.

„Хай спаліць мне душу, як ствол

[разьбіты граба

Аб гэтым сваім гледзішчу СРСР меў гонар наказаць Урад Польскай Рэспублікі ў сваёй ноце зь 5 красавіка 1923 г.

Урад СРСР ведама таксама, што кампэтэнцыі менаванай рады квастыённе (не прызнае, прычыць) і ўрад Рэспублікі Літоўскай і ня лічыць ёя сябе за маючага права да ацэны мотываў гэтых адносінаў літоўскага ўрада да менаванай рады. Урад СРСР адначасна ўважае, што падпісуючы трактат сёлета з 28 верасня з урадам Літоўскай Рэспублікі зусім не маніўся падаваць у сумлеў арт. 2 Рыскага Трактату, устаўляючага граніцы паміж СРСР і Рэспублікай Польскай.

Пры гэтым здарэнню саюзны ўрад яшчэ раз заяўляе, што нязьменным жадаўнем народаў СРСР ёсьць жыць у міру і прыязні з усімі іншымі народамі і шчырым імкненнем іхнім ёсьць устаўляць прыязных адносінаў з Народам Польскім.

Прымеце, Пана Міністру, запэўненні мае глыбокае пашаны.

(—) *Войнаў.*

Коротка кажучы, СРСР заяўляе, што апошнім літоўска-радавым трактатам не парушаны 2 пункт Рыскага Трактату, але гэтым пунктам абяцаецца толькі прызнаць літоўска-польскае паразуменьне, калі яно настане. Разам з тым СРСР ня прызнае цяперашняй літоўска-польскай граніцы.

Ніхто ня згодзіцца на заўсёднае трываньне цяперашніх ненормальных адносінаў паміж Літвой і Польшчай і, калі яны зацягнуцца доўга, дык за непаразуменьне СРСР можа абвінеціць Польшчу і „супярэччя“ землі прызнаць Ліцьве.

СРСР у гэтай сваёй ноце да Польшчы мякка сьцэле, але можа стацца, што на гэтай мяккай пасьцелі будзе Польшчы мулка спаць.

Мусім яшчэ адцеміць, што бальшавікі, аддаўшы Польшчы Заходнюю Беларусь, мелі-б помнець, што і ў Польскай Рэспубліцы ёсьць народы, а не адны Паліякі, і ня ляпаць застарэлым стылем францускай дыплёмацыі „Польскі Народ“.

Із Заходняе Беларусі.

Выстаўка Заходняй Беларусі ў Вільні.

Нядзяна ў Віленскім вайводстве была арганізацыйная зборка ў справе выстаўкі Заходняй Беларусі і Ўсходняй Літвы, каторая мае быць у 1928 г. Па даўжэйшых спрэчках большасці галасоў пастаноўлена, што выстаўка будзе ў Вільні. Далей дзеля дальшае працы звязанай з выстаўкаю абралі комітэт зь 10-х асобаў, катораму зборка даручыла ўтварыць дарогаю кооптацыі адпаведныя органы спаўняючыя.

Як ведама, раней гэта выстаўка мела быць у Варшаве.

Лісты.

3 жыцця нашае моладзі.

Вось ужо два гады, як у вёсцы Яковічы, Грыцэвіцкай вол. арганізавалася Ахвотніцкая Пажарная Каманда. З гэтага мамэнту шырокага хваляю паліўся сьвет культуры ў хворме тэат-

„Хай вочы высмаліць, як квету
[ў лілі слабай,
„Але і крыж мой спаяліць хай
[папарадку!

Чарговы верш „На шляху“ (ст. 84), адзначаецца сваім шчырым лірызмам, дэлікатнасьцю настрою, моцай экспрэсыі і бязьмежным, беларускім сумам.

Далей трэ' спыніцца над гэтакімі вершамі як: „На вуліцы“ (ст. 87), які па хворме і зместу зьяўляецца характэрнай імпрэсыяй у духу сучаснага модернізму, створанага хворымі, перачуленымі нэрвамі вялікага места; „Вечар“ (ст. 88) — кружаўная імпрэсыя, поўная пачуцьця і спакойнага безнадзеяньня; вась для прыкладу яе пачатак:

„Мой вечар, знаю, блізка, недалёка —
„Ёсьць ранаца—павінен й вечар быць,
„Але ня шчэзну я з-пад долі вока —
„Дзень, вечар, ноч, а трэба, буду
[жыць...“ і г. д.

У вершы „На што?“ (ст. 90), знаходзім цікавы завет, які дае пясняр наш сваім братам:

„Ідзі праз сьвет з вачмі адкрытымі,
„Ў грудзях гадуі, як сталь, і моц
[і гарт,

„Глядзі ўвакруг свабодным сокалам,
„І крэпка знай, чаго ты ў сьвеце
[варт!“

Верш „Смейся!...“ (ст. 90) трэ' залічыць да няўдалых, дзякуючы ягонаму лішне яскраваму натуралізму і перагружанасьці патэтыч-

ральных прадстаўленьняў. Знайшлося некалькі дзейных хлапцоў, каторыя перамаглі ўсе перашкоды із стараны дэжных людзёў, збудавалі сцэну ў пажарным будынку, зрабілі заслоны і з запалам пачалі вучыцца ролі. За гэты час шмат чаго было згуляна. Так напр., гулялі: „Чорт і баба“ Фр. Аляхновіча, „Модны шляхцюк“ Каганца, „Па Рэвізіі“ Крапіўніцкага, „Дзядзька Якуб“ Кудзелькі, „П. С. Х.“ Сучаснага, „Гандаль XX веку“ Конскі партрэт“ Я. Родзевіча, „Прымакі“ Я. Купалы, „Мікіцін лапаць“, „Птушка пчасьця“ Аляхновіча, „Пан міністар“ Аляхновіча, „Стараста“ і шмат яшчэ чаго, усяго й ня ўспомніш. Із хлапцоў найбольш працы палажылі Я. і В. Дзямідчыкі, браты Мокрэцкія і інш. Азначаюцца сваёй іграй (гульнёй) Язэп Дзямідчыкі і Эміля Якубоўскага. Вялікаю карысьць дае маладым артыстам-аматарам вучыцель пачатковай школы п. І. Лобко. Памагае ім сваёю радаю, грывам, кіраўніцтвам і г. д. Паміж іншым, мушчу адзначыць цікавы факт: мясцовы земляўласнік Еленскі, вельмі прыхільна адносіцца да культурнай працы янавіцкіх пажарнікаў. На кожным прадстаўленьні абавязкава бывае сам, навет часта і сям'ю, родных знаёмых прывозіць з сабою на вечарыны. Памог паставіць пажарны будынак, у вагуле з ахвотаю йдзе на ўсё, што патрэба ў гэтым кірунку.

Астаецца пажадаць янавіцкай моладзі, каб у сваёй культурнай працы не слаблі, а шпарка-бы ішлі ўперад сеючы гэтакім парадкам родную беларускую свядомасьць!

Недалёкі Сусед.

Да Рэдакцыі газеты „Сялянскае Нівы“ жыхароў Ражанскае воласьці, Косаўскага пав.

У № 34 „Сялянскай Нівы“ з 21-Х-1926 г. надрукавана было ў лісьце, што былы войт воласьці Ражанскае, Сьцяпан Бусяцкі, за растрату 700 залатовак зьлішнім адданы пад суд. Аднак, як выясьнілася, пад суд ён і дагэтуль не адданы, дзеля таго, што запэўніў валасную раду (старшыню якоў яго родны брат Уладзімер Бусяцкі), што ён растрачаныя гэныя грошы верне ў вал. касу спаўна (але... без працэнтаў напэўна). І вось валасная рада спакойненька чакае таго часу, калі „пан“ былы войт надумаецца заплаціць растрачаныя грошы. А калі-б растраціў гэтакую суму солтыс, то даўно ўжо сядзеў-бы за кратамі ў „wiezieniu“. Але апрача гэтага цікава тое, што з панам войтам у нас і абходзіцца папанску: як ён, гэты самы Сьцяпан Бусяцкі, папаў пад суд у іншых валасных справах, то й 600 залатовак каўдцы яму знайсці было лёгка і цяпер на свабодзе, валасных грошай не спаганяюць.

А калі наш згалелы селянін не заплаціць падатку да назначанага тэрміну, то зь яго бяруць па 10 працэнтаў у месяц кары, гэта значыць 10 гр. ад залатоўкі (ад падатку грунтовага) ды і збіраюць падаткі ў нас гэтакім парадкам.

Пану войту стала цяжка збіраць самому залеглыя падаткі (дагэтуль збіраў сам), дык парадзіўшыся зь кім знаў, наняў сэквэстратара, жыхара мяс. Ружаны — Пётру Ляшчынскага.

Гэты саламяны панок Ляшчынскі дае тэрмін толькі на дзеве гадзіны платніку, а як не заплаціў яму, дык ён піша пратакол, у які ўпіша, залеглыя грошы, працэнты, ды яшчэ 1 залатоўку сэквэстрацыйнага збору, які йдзе няма ведама куды. Апрача гэтага гэты самы Ляшчынскі хадзіць пехатою ня можа, а карыстаецца

нымі зваротамі і тэрмінамі; верш „Ўвесь да дня...“ (ст. 93)—характэрны сваім пэсымізмам, едкай іроніяй і цынічнымі ноткамі; верш „Мая вера“ (ст. 96)—ёсьць аканчальным сьцьвержаньнем атэізму поэты, які, пасьля сьцягу іранічных зваротаў на тэму рэлігіі, кажа ў канцы вершу:

„Ў народ і край свой толькі веру,
„І веру ў самога сябе!“

Чарговы верш „Песьняй толькі“ (ст. 96), — адзначаецца лірызмам моцай пачуцьця і павучасьцю; „Першыя песьні“ (ст. 97), пісанья яшчэ ў 1906 г., відаць, мелі быць прадмова да першага зборніку поэты п. н. „Жалейка“; верш „Песьня“ (ст. 98) зварочуе ўвагу сваёй музыкасьцю, гучнасьцю, адумкавым выбарам словаў і скочнасьцю; урэсьце верш „Я казак—не казак...“ (ст. 102) чаруе шчыраю размаху і ўдалствам; вась яго пачатак:

„Я казак—не казак,
„Што нагайкай сьвісьціць,
„А казак, што калісь
„Знаў як волю любіць!
„Што гуляў за Дняпром
„Ад зары да зары,
„Ў вольнай Сечы грывеў,
„Як парогі ў Дняпры“.

Канчае гэны адзэдзел вялікі, харошы верш, жыцьцяпіснага характару п. н. „Мая навука“ (ст. 103). У ім Купала кажа аб тым, як яму „мудрасьці кніжнай ня даў Бог пазнаці“, бо „бацька ня мог даць раскошаў такіх“, як сьстэматычная навука ў школе, дык поэта наш

хурманкаю, ды навет зусім бясплатна, што ўжо перавышае закон. Ды часта, вязучы гэтага панка селянін можа паламаць колы, бо дарогі ў нас, павятовыя і валасныя дзякуючы валасной радзе не „ў парадку“. Многа яшчэ непарадкаў у нашай воласьці, але ўсіх зразу ня будзем апісваць.

Культура й асьвета ў нас атсутна, ды яшчэ войт дэкларацыяў школьных падпісваць ніяк ня хоча, вымагае мэтрыку аб нараджэньні кажнага дзіцяці, бо ён добра ведае, што рыбу лавіць шмат лягчэй у мутной вадзе, чым у сьветлай. Але загляне сонца і ў наша ваконца!!!
Далей ідуць подпісы.

НАВІНЫ.

— **Інтэрвэнцыя пасла Ярэміча ў справе „Сял. Нівы“.** Дзеля таго, што на некаторых поштах провінцыяльных даецца заўважыць неакуратнае аддаваньне „Сял. Нівы“ яе падпісчыкам, пасол Ярэміч звярнуўся да прэзэса Віленскай Паштова-Тэлеграфнай Дырэкцыі п. Паповіча з дамаганьнем спыніць гэта крыўднае для Беларусаў зьявішча. П. Паповіч абяцаў заняцца гэтай справай і вінаватых кіраўнікоў поштаў штрафваць па 10 зл. з кожнага прапаўшага нумара.

У сувязі з вышэйшым Адміністрацыя „Сял. Нівы“ просіць сваіх падпісчыкоў паведамляць яе аб неакуратным выдаваньні на поштах нашай часопісі.

— **Зьезд літоўскіх земляробаў.** 23 лістаадбыўся зьезд літоўскіх земляробаў Вілен. вайводства. Зьезд разглядаў гэтакія пытаньні: 1) арганізаваньне земляробскіх гурткоў і саюзу літоўскіх земляробаў, 2) закладаньне пазычковых таварыстваў, 3) закладаньне коопэратываў і 4) вольныя пропозыцыі ў аканомічных справах.

— **Угодкі д-ра Яна Басановіча.** Літоўскае грамадзянства сьвяткуе сёлета ў лістападзе 50 ўгодкі навуковай і грамадзкай дзейнасьці і 75 ўгодкі радзінаў вядомага літоўскага наўчонага і дзеяча д-ра Яна Басановіча. Літоўскае Навуковае Т-ва ў Вільні адзначыла гэтыя ўгодкі ўгодкавым вечарам, каторы быў 23-га лістапада ў залі Купецкага Клубу. На вечарыне былі й запрошаныя прадстаўнікі грамадзянства беларускага.

— **Епіскап Антоні пераходзе на вунію?** „Goniec Wil.“ наказы, што праваслаўны епіскап Антоні, раней Віленскі, а цяпер Крамянецкі выказаў жадаць перайсьці на вунію і быццам ужо гутарыў аб гэтым з каталіцкаю ўладаю. Калі гэта праўда, дык праваслаўныя маюць задумацца, як бараніць сваю царкву. Здаецца, што нахпага выхаду няма, як стаць на нацыянальны беларускі грунт.

— **Рашчэп у Лізе сьв. Казімера.** Надовячы кала 200 дробных гандляроў мясам пакінулі т. зв. „Работніцкаю Лігу сьв. Казімера“ і перайшлі да т. зв. „Хрысьціянскіх профэсійнальных саюзаў“. Ці варта было вылучацца, каб прылучыцца да т. зв. „хрысьціянскага саюзу“, бо „абое—рабое“, як уладзіць, так і ў другой арганізацыі вера ёсьць аружжам палячэньня.

— **Арышт рэдактаркі „Vilniaus Aidas“** Па загаду прокурора арыштавана Марыя Жукоўская, рэдактарка літоўскай газеты „Vilniaus Aidas“. Газэта гэтая ў апошнім часе была не-

рос самавучкай, а складаць песьні ўчыла яго беларуская прырода, „беларускі абшар“; дык няма дзіва, што поэта, перамогшы ўсі гэтыя злыбяды і зрабіўшыся слаўным песьняром, — знае сабе пану і канчае верш гэтакімі гордымі словамі:

„Так, іншай ня знаўшы навукі
[і школы,
„Ў пацёмках шукаў і знайшоў божы
[дар;
„Цяпер маймі скарбамі — думы —
[саколы,

„Цяпер беларускай я песьні ўладар“.
Канчаючы гэтым агляд гэтага адзэдзелу, адцемім, што ён ёсьць, з боку паказальнага, найцэннейшым ува ўсім зборніку, бо найлепей выяўляе тую высокую роўню артызму, глыбіню думкі і багацьце хвормаў і сюжэтаў, якія асягнуў наш поэта.

Варта тут яшчэ падчыркнуць нашасьледак тое, што Купала, у процілежнік Якубу Коласу, — ня губляючы лучнасьці ізь сьветам сялянскім, патрапіў аднак вырабіць у сабе псыхіку інтэлігэнта ў поўным значэньні гэтага слова, і ёсьць цяпер гэтакім-жа перачуленым, нэрвовым дзіцянем вялікага места, здольным да найдалікатнейшых перажываньняў як і кожны заўсёдным жыхар места зь інтэлігэнтных сфэраў.

Я. Сьветазар.

калькі разоў конфіскаваная. Ад арыштаванай вымагаюць вялікай грашавой каўдзі.

— **Па новым дэкрэце.** Камісар Ураду на м. Вільню, апіраючыся на новы прэсавы дэкрэт, конфіскаваў № 32 „Народнай справы“, за стацьці аб Беларускай Навуковым Зьездзе ў Менску, аб прэсавым дэкрэце і за фэльетон.

— „Віленское Утро“ зачынілася. Раоёйская газета ў Вільні „Віленское Утро“, зачынілася з прычыны нястачы грошаў.

З Польшчы.

Радавае пасольства банкетуе.

Надвоячы радавае пасольства ў Варшаве зрабіла банкет, у каторым прынялі ўдзяцьце прадстаўнікі тых урадаў, што прызналі СРСР de jure (праўна). З боку Польшчы гасьці ў на банкеце мін. Залескі.

Прэсавы дэкрэт у Сойме.

Юрыдычная камісія соймавая прыняла гэтакі проект пастановы аб прэсавым дэкрэце:

1) Загад п. Прэзыдэнта з 4.XI.26 г. аб карах за зьявагу ўлады, выдадзены на аснове арт. 44 констытуцыі, аддаляецца.

2) Вышаўненые вышмененай уставы даручаецца п. Старшынэ Рады Міністраў.

3) Вышмененая ўстава ўходзе ў жыцьцё з 1.XII.26 г.

Доля прэсавага дэкрэту.

Усе клубы ў Сойме выказаліся проці прэсавага дэкрэту. Дык урад яго ў Сойм не падасьць і 14 лістападу ён страце сваю сілу. Замест яго мае быць выданы новы дэкрэт ад прэсе.

Выбары ў Верхняй Сілезіі.

Выбары ў самаўрад у Верхняй Сілезіі далі поўнаю перамогу Немцам. Усе польскія газеты гдуць і дзівацца з гэтага зьявішча. Дагэтуль была толькі сьмая часць Немцаў у Сілескім Сойме, а цяпер іх будзе тамака каля паловы (42 проц. з гакам).

У прамысловых павятах Немцы дасталі большасьць.

Нямецкая перамога тым большае мае значэньне, што яна зышлася з дамагаьнем Нямецчыны перагляду ўсходняй граніцы. У гэтым Нямецчыне спагадаюць у Англіі і навет у Францыі.

Прычыну гэткай перамены ў ранейшых і цяперашніх выбарах трэба відзець у тым, што як-бы палажэньне нягоднае ня было, але людзі памалу прытарнуюцца й патрапяць бароцца за лепшаю долю. Таксама й сілескія Немцы ачухаліся ад першага страху й завінуліся каля працы. Другою прычынаю было, што за некалькі год верхнесілескае насяленьне пазнала ўвесь смак польскіх парадкаў.

Зьменшаньне вывазу вугальля.

У верасьні было вывезена з Польшчы 2 міль. тонаў вугальля, а ў кастрычніку вывезена толькі 1 міль. 270 тыс. тонаў. Вясыняецца гэта нястачай нямецкіх вагонаў з прычыны забастоўкі ў Гамбурзе. Найболей зьменшыўся вываз вугальля туды ў Англію і Шведзію. Посьле скончаньня забастоўкі ў Англіі вываз польскага вугля зусім спыніцца. Зьменшаньне польскага вывазу адаб'ецца на аканоміцкім стане Польшчы і на курсе ейных грошаў.

Генэралам павялічаюць пэнсыю.

Усе генэралы брыгады, назначавыя генэраламі пры генэральным інспэктараце збройных сілаў, залічаны ў другую катэгорыю і будуць даставаць службовага прыдатку на 645 зал. у месяц болей. „Бедныя“ генэралы не маглі мусіць пражыць на сваю дагэтуляшнюю пэнсыю. Вось на што йдзе крываваы сялянскі грош.

Марачэўскі вылучаны з PPS.

Цэнтральны епаўняючы камітэт PPS прыняў адмову мін. Марачэўскага ад пасольскага мандату і ад сябры рады партыі. Адначасна пастаноўлена вылучыць яго і з партыі, але толькі на якісь час. Хітрыя панове гэтыя PPS-ы: пакуль Марачэўскі, будучы міністрам, будзе кампромітавацца, дык ён будзе вонках партыі, а потым яго прымуць назад у партых.

Ніколі ня зьніштажай сваей роднай газэты. Прачыташы дай яе суседу.

Што дзеецца ў сьвеце?

Страты Англіі ад вугальнай забастоўкі.

Міністар гандлю заявіў у парламэнце, што страты Англіі ў сувязі з вугальнай забастоўкай даходзяць да 250—300 міль. хунтаў. Ад пачатку мая дабыта 10 міль. 500 тыс. тонаў вугальля, прывезена вугальля чужога 15 міль. 400 тыс. тонаў.

Былы грэцкі дыктатар пад судом.

Грэцкія газеты наказуюць, што цяперашні грэцкі ўрад падаў былога дыктатара ген. Пангалёса ў суд. Гэтага былога дыктатара віняць у парушэньню арт. 12 пакту Лігі Народаў, якое ён зрабіў, выдаўшы ў кастрычніку 1925 г. загад на збройны пошук на баўгарскай зямлю.

Гэтым сваім паступкам ген. Пангалёс прычыніў умяшаньне (інтэрвенцыю) Лігі Народаў і ў рэзультате была пастанова Лігі Народаў, каб Грэцыя заплаціла Баўгарыі за прычыненую шкоду 30 міль. леваў.

Разам з Пангалёсам аддадзены пад суд і 2 былыя міністры ягонья—вайны й загранічных справаў. Суд гэты зрабіў у Жэневе значнае даймо (ўражэньне). Судам усе зацікаўленыя.

Нязгода паміж Чэхамі й Славакамі.

Перагаворкі прэм'ера чэха-славацкага ўраду Швэглы із славацкай народнай партыяй не прывялі да паразуменьня. Згэтае прычыны нязгода паміж Чэхамі й Славакамі яшчэ павялічылася.

Немцы дамагаюцца рэарганізацыі кантролю.

Міністар загранічных справаў Нямецчыны едзе асабіста на сэсыю Рады Лігі Народаў, каб на нарадзе з Шамбэрленам і Брыянам дамагацца рэарганізацыі ваеннага кантролю для Нямецчыны.

Бальшавікі будуць далей колёнізаваць Беларусь Жыдамі.

Газэта „Der Moment“ з 18 лістападу наказуе з Масквы, што камуністычны павадыр, Калінін, на зьездзе жыдоўскіх земляробскіх дзеячоў заявіў ад імені радавага ўраду, што згодна з агульнай нацыянальнай палітыкай радавы ўрад імкнецца стварыць Жыдом зямельную аснову, каб гэтакім парадкам правесьці ў жыцьцё жыдоўскае нацыянальнае самаазначэньне. Жыды ня маюць выяжджаць з СРСР, шукаючы бацькаўшчыны. Жыдоўскія земляробы і жыдоўскія земляробскія работнікі твораць аснову шчыльнай (суцэльнай) жыдоўскай бацькаўшчыны ў радах.

Праводзячы жыдоўскаю колёнізацыю, ня мае радавы ўрад нічога іншага на ўвесе (на ўвазе) як толькі разьвязаньне жыдоўскага пытаньня. Помач пры колёнізацыі багатых Жыдоў загранічных пажадана. У канцы Калінін заявіў, што калі-б навет загранічныя капіталісты жыдоўскія перасталі даваць грошы на жыдоўскаю колёнізацыю ў СРСР, дык радавы ўрад усё-ж такі павядзе гэтаю колёнізацыю саматугам далей.

Як ведама, пад жыдоўскай колёнізацыяй у СРСР, трэба разумець колёнізацыю Жыдоў ў Беларусі й Украіне.

Дык ці просьле гэтага, вапытаемса мы, трэба дзівіцца, што ў Радавай Беларусі расьце ненавісьць да жыдоў?

НАШАЯ ПОШТА.

Савін Г.: Даведаемса ў адваката, якая лепшая кніга аб законах нашага краю і нажам Вам. На прысланыя адрэсы будзем пасылаць газэту месяц.

Страчынскі Фэлька. Беларускае Сялянскі Саюз і Беларускае Сялянска-работніцкае Грамада арганізацыі розныя, Беларускае Сялянскі Саюз мільці пакуль што не арганізуе. Просьбу аб газэтах спаўняем.

Іванковіч Піліп. Беларускае Сялянскі Саюз і Беларускае Сялянска-работніцкае Грамада гэта дзьве розныя політычныя партыі беларускія. Беларускае Інстытут Гаспадаркі і культуры ёсьць арганізацыяй культурна-аганоміцкай, але не політычнай, значыцца ён політыкою зусім не займаецца. Але, ведама, што адзін і той самы чалавек можа належыць да Бел. Сял. Саюзу і Бел. Інст. Гасп. й Культуры.

Шчарбінскі Паўла. Просьбу ў „Маланку“ перадалі.

Лук'яновіч Ігнат. На прысланыя Вамі адрасы пробныя нумары газэты пасылаюцца.

БЕЛАРУСКІЯ ЗАГАДКІ.

33. Ляцеў птах пераз панаў дах, на ваду ўпаў, вады ня змуціў і сам не зьяцеў.

34. Ляціць зьвярок пераз Божы дамок і кажа: „Вось дзе мая сіла гарыць“.

Адгадкі загадак з № 38: 31) Птушае малако, 32) рыбаки ловаць сеткаю рыбу.

ПРЫКАЗКІ.

Бог як захоча, то з канпель зробіць клоча. У багатага тысячы ціха ляжаць, а ў беднага тры грошы й тыя брашчаць.

Загадкі й прыказкі падаў *Арсень Сьвяртона* зь в. Каменкі(?), Лашанскае вол., Горадзенскага павету.

Маюць дастаць календары.

Апроч надрукаваных у № 38, за адгадаьня загадкі маюць яшчэ дастаць Беларускае Народнае Календар гэтакія чытары:

За паўцані: Дэшкоўскі Янка—4 кал.

За дзьве трэці цані: 1) Карасевіч Фэлікс—5 кал., 2) Клакевіч Тодар—5 кал., 3) Кілдано-віч Зыгмонт—3 кал., 4) Пракапеня Мікалай—4, 5) Радзішэўскі К.—4, 6) Сайка Сяргей—4 кал., 7) Славінскі Міхал—2, 8) Смолей Фв.—2 кал., 9) Трахімук (Трафімук) Мікалай—3, 10) Хаданёнак Браніслаў—2 календары.

Календары пасылаюцца толькі па атрыманьні грошай. Грошы трэба высьлаць ў рэдакцыю „Сялянскай Нівы“ найпазьней да 7 сьнежня (дэкабра) 1926 г. Хто да 7 сьнежня ня прышле грошай, той па вышменавааы зьменшавай цане календара не дастане.

Прысылаючы грошы на календары, трэба адначасна дадаць кошт перасылкі поштай. Колькі трэба дадаць на перасылку, глядзець ў абвестцы аб календары ў гэтым нумары „Сялянскай Нівы“.

Беларускае Народнае Календар на 1927 год стоіць 1 зал. 40 грашоў, дык паў цані будзе 70 грашоў, а дзьве трэці цані 94 грошы.

Хто будзе ў Вільні да 7 сьнежня (дэкабра), той можа ўзяць сабе календары, паклікаўшыся на гэты № „Сял. Нівы“, у Беларускай Кнігарні—Астрабрамскае вул. № 2. Хто ня хоча браць календароў на ўсе адгадаьня ім загадкі, той можа ўзяць іх меней, колькі захоча.

Купляйце!

Купляйце!

БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ КАЛЕНДАР

на 1927 год.

Календар гэты выйшаў кірыліцаю („рускімі“ літарамі).

ЦАНА 1 экз. — 1 зал. 40 гр.

ПЕРАСЫЛКА (звычайная) аднаго экз. стое 15 грашоў (значыцца календар зь перасылкаю стое 1 зал. 55 гр.).

Перасылка 2-х экз. — 30 гр.

„ 3-х „ — 30 гр.

„ 4-х „ — 40 гр.

Перасылка ўпісаная (заказная) на 30 градажэй.

Хто выпісе ад 5-ёх да 10-ёх календароў, той за перасылку не плаціць і яму пасылаюцца календары пасылкай упісанай (заказной, poleconej), Хто купляе ня меней 10-ёх календароў, таму даецца спуск (уступка) 20% (на залатоўцы 20 грошаў), але за перасылку ён плаце. Перасылка ўпісаная (заказная, polecona) ад 10 да 38 экз. стоіць 1 зал. 50 гр., ад 39 да 76 — 2 зал. 30 гр., ад 77 да 114 — 3 зал. 80 грошаў.

Перасылка накладной платай (za pobraniem) на 40 гр. даражэй.

Хто купляе ня меней 20 календароў, таму даецца спуск (уступка) 30% і наагул кнігарням і гандляром кнігамі спуск 30%.

Найляпей пасылаць грошы паштовым пераказам (пераводам), бо гэтак найтаней абыйдзецца. Можна пасылаць грошы за 1 або 2 календары паштовымі маркамі ў лісьце, але гэтак будзе даражэй. Ня радзім выпісаваць календары і наагул кнігі накладной платай, бо гэта будзе найдаражэй.

Галоўны склад:

ВІЛЬНЯ, Зарэчча, вул. Крывое Кола № 21—3 Я. Станкевіч (Wilno, Zarzecze, ul. Krzywe Koło Nr. 21 m. 3. J. Stankiewicz).

Апроч таго можна выпісаваць з Рэдакцыі „Сялянскай Нівы“, Беларускай Кнігарні—Астрабрамскае вул. № 2 і іншых беларускіх кнігарняў у Вільні.